23/04/2022

Ιερισσού Θεόκλητος: Η συγγνώμη εκφράζει τη νίκη του εαυτού μας πάνω στον εαυτό μας και στον κόσμο

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ιερισσού, Αγίου Όρους και Αρδαμερίου

Στο πώς απορρέει η συγνώμη η οποία και καθορίζει τελικά ποιος είναι ο δυνατός και ποιος ο αδύναμος αναφέρθηκε στην Πασχαλινή του Εγκύκλιο ο Μητροπολίτης Ιερισσού κ. Θεόκλητος. “Η συνειδητή συγγνώμη αποκαθιστά τα χάσματα της ψυχής κι αποδεικνύει ότι τίποτε δεν ομορφαίνει και δεν ξεκουράζει περισσότερο τη συνείδηση από μια βασισμένη και

βαπτισμένη στην αγάπη συγγνώμη!”, είπε μεταξύ άλλων ο Σεβασμιώτατος.

“Όσοι τυφλωμένοι απ’ τα πάθη τους δεν μπορούν να γευτούν τους εύχυμους καρπούς της συγγνώμης, αμπαρώνουν την πόρτα της ψυχής για να μη μπει κι ανθήσει η αναστημένη Αγάπη. Και συγχρόνως σφραγίζουν τα πορτοπαράθυρα του λογικού για να μη βγει από μέσα τους το μίσος... Και φτιάχνουν βόμβες και υπερηχητικούς πυραύλους ακριβείας, ικανούς να πλήξουν αδελφούς τους Ουκρανούς κι ας είναι όμαιμοι αδελφοί τους κι αδελφοί στην πίστη του Ναζωραίου...”, υπογράμμισε ο Σεβασμιώτατος.

Παρακάτω μπορείτε να διαβάσετε ολόκληρη την Εγκύκλιο του Σεβασμιωτάτου:

Προς

Τον Ιερό Κλήρο,

Τίς Μοναστικές Αδελφότητες και

Τον φιλόχριστο Λαό

της καθ’ Ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Ἀδελφοί και τέκνα μου ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά καί περιπόθητα,

Στις ώρες της υπέρτατης οδύνης, στις στιγμές της κορυφώσεως του Θείου Πάθους, τότε που ο άνθρωπος βρισκόταν στο αποκορύφωμα της θηριωδίας του κι ο Θεός στο απόγειο της μεγαλοψυχίας Του, ακούστηκε από τον Σταυρό η μεγαλύτερη υποθήκη της ιστορίας του κόσμου, το πιο τέλειο κάλεσμα που γνώρισε ποτέ η ανθρωπότητα, η ΣΥΓΓΝΩΜΗ! Κι η έκρηξη της αγάπης του Θεού στον Γολγοθά διατυπώθηκε από τον ιερό Χρυσόστομο μοναδικά: «Συγγνώμη εκ του Τάφου ανέτειλε»!

Αλλά και μετά την Ανάσταση ο απόηχος της μεγαλοσύνης του Θεού γίνεται φωνή συνειδητή του ανθρώπου, που βλέπει γεμάτος δέος τη συγγνώμη απ’ τον τάφο να βγαίνη, και νικημένος πλέον από την κακότητα της Μεγάλης Παρασκευής, γίνεται κήρυκας της συγγνώμης· και διαλαλεί και τραγουδά και προσκαλεί στην αδελφοσύνη κι ανεξικακία της Αναστάσεως... Και ξέρετε γιατί; Γιατί όταν προφέρωνται λόγοι συγχωρήσεως, όταν συγχωρούμε, τότε μιλάει ο Θεός. Τούτο αποδεικνύει την ενέργεια μας πραγματική.

Είναι σύμβολο της συγγνώμης του Θεού προς όλους μας! «Συγχωρήσωμεν πάντα τη Αναστάσει», τραγουδά η Εκκλησία σήμερα. Αυτή η προτροπή αποτελεί και το βαθύτερο νόημα του Πάθους και του θριάμβου του Χριστού μας, της δοκιμασίας και της νίκης Του, αφού η συγγνώμη προϋποθέτει αγάπη κι η αγάπη δύναμη πολλή. Ας εξετάσουμε προσεκτικώτερα τα πράγματα.

Η συγγνώμη είναι απόρροια και προϊόν μιάς βαθύτερης διαδικασίας του ψυχικού μας κόσμου. Είναι αποτέλεσμα μιάς άγριας πάλης του τιτανικού μέρους της ψυχής με το Διονυσιακό παρόμοιο. Δηλαδή η συγγνώμη εκφράζει τη νίκη του εαυτού μας πάνω στον εαυτό μας και στον κόσμο. Κι απαιτεί πολλή αγάπη και δύναμη, αφού καλείται να συγχωρήση πάντα το θύμα, πάντα αυτός που παθαίνει κι υποφέρει και τυραννιέται και ποτέ αυτός που κάνει, ο δυνάστης και τύρρανος.

Είναι ομολογουμένως κάπως αδιανόητο και για τους πολλούς μάλλον ανόητο να ξεχνά κανείς το κακό που τούγινε και μάλιστα τότε που θα μπορούσε να πάρη την εκδίκησή του. Για κάποιους άλλους η συγγνώμη είναι αδυναμία, είναι εκδήλωση κακομοιριασμένων ανθρώπων, ενέργεια και πράξη των ευχαριστημένων θυμάτων, των κακών στην ψυχή...

Έχουμε τη γνώμη ότι τα πράγματα δεν έχουν έτσι, για τον λόγο ότι ποτέ δεν συγχωρούν οι αδύνατοι και παθιασμένοι στην ψυχή, αλλά μόνο οι δυνατοί και γεμάτοι απ' αγάπη! Οι μεγάλοι! Αδύνατος είναι όποιος κάνει κι επιβάλλει με τη βία το κακό, ενώ όποιος παθαίνει στο όνομα κάποιας αξίας και ιδέας είναι δυνατός.

Πάσχουν λοιπόν και παθαίνουν οι δυνατοί κι όχι τ' ανθρωπάκια που είναι έτοιμα, προκειμένου να αποφύγουν το πάθος, να προδώσουν και αξίες και ιδέες και ιδανικά και ιστορία και πρόσωπα και ψυχές. Επομένως συγχωρεί μόνο εκείνος που μπορεί αφ' ενός μεν να καταλάβη την αδυναμία εκείνου που κάνει το κακό, εφ' ετέρου δε την αδυναμία του εαυτού του, που θέλει θριαμβολογώντας και κρώζοντας ν' ανταποδώση το κακό.

Αν την καταλάβη και την καθυποτάξη, τότε μέσα από την παλαίστρα πελώρια και πανώρια υψώνεται το θαύμα, το μεγαλείο κι η μοσχοβολιά της συγγνώμης, που είναι η λύτρωση του εαυτού μας από τον εαυτό μας και η νίκη της αγάπης πάνω στης βίας την αδυναμία. Η συνειδητή συγγνώμη αποκαθιστά τα χάσματα της ψυχής κι αποδεικνύει ότι τίποτε δεν ομορφαίνει και δεν ξεκουράζει περισσότερο τη συνείδηση από μια βασισμένη και βαπτισμένη στην αγάπη συγγνώμη!

«Πάτερ άφες αυτοίς» (Λουκ. κγ΄ 34)! Μεγάλη Παρασκευή. Καρφιά, ραβδισμοί, ακάνθινο στεφάνι, εμπτυσμοί, χολή, όξος, βρισιές, εγκατάλειψη, έγκλημα πάνω στον Ισχυρό, πάνω στη Δύναμη, πάνω στον Δημιουργό. Από ποιόν; Από το τίποτα, το μηδέν, τον άνθρωπο. Απάντηση σ' αυτό το ανοσιούργημα, η συγγνώμη. **Η συγγνώμη του Δυνατού που παθαίνει, προς τον αδύναμο που τερατουργεί, που κάνει το κακό, που εγκληματεί. Η συγγνώμη του Σταυρού προς όσους βάλθηκαν να τον δημιουργήσουν.**

«Πάτερ άφες αυτοίς» (Λουκ. κγ΄ 34)! Η επίκληση γίνεται προς τον Πατέρα, γιατί ο Ίδιος τους έχει ήδη συγχωρήσει. Όχι βέβαια γιατί ο Πατήρ Του θ' αρνιόταν κάτι τέτοιο, αλλά για ν' ακουσθή και στα μνήματα ακόμη ότι ο Κρεμασμένος στο Ξύλο είχε την απροσμέτρητη δύναμη της αγάπης με την οποία όχι μόνο ο Ίδιος συγχωρούσε, αλλά και από τον Πατέρα Του ζητούσε να κάνη το ίδιο!

«Ου γαρ οίδασι τι ποιούσι» (Λουκ. κγ΄ 34)! Εδώ αξίζει να σταθούμε λίγο. Όσοι κάνουν το κακό κι εγκληματούν δεν ξέρουν γιατί το κάνουν, ενώ όσοι παθαίνουν κι υποφέρουν γνωρίζουν γιατί συγχωρούν. Βλέπετε αυτός που συγχωρεί έχει και γνώση κι ελευθερία κι αγάπη και δύναμη πολλή, ενώ αυτός που κάνει το έγκλημα είναι τυφλωμένος απ' το πάθος του μίσους και υποδουλωμένος στον άρχοντα του σκότους και του θανάτου…

«Συγχωρήσωμεν πάντα τη Αναστάσει», τραγουδά η πανορθόδοξη λύρα απόψε! Η συγγνώμη, όταν παθαίνωμε και κυρίως η συγγνώμη, όταν μπορούμε να εκδικηθούμε! Να τι θα πη: «Συγχωρήσωμεν»! Κι εδώ βρίσκεται ακριβώς το μεγαλείο του δυνατού. Ο αναστημένος Χριστός την ειρήνη ευαγγελίζεται και τη συγγνώμη χαρίζει.

Ο Τάφος Του γίνεται η ρίζα και η πηγή της συγγνώμης και το ανέσπερο φως Του, της ψυχής η δύναμη. Κι όποιος πιστεύει στον Χριστό, ενισχυμένος απ' τη ζωοδότρα δύναμη της Αναστάσεώς Του, συγχωρεί εκείνους που τον μισούν, αγκαλιάζει αυτούς που τον αδικούν και τον τυραννούν!

Ο άνθρωπος της συγγνώμης γνωρίζει ν' απλώνη τα χέρια και να καρφώνεται στο ξύλο του Σταυρού, εκεί αναπαύεται κι αναπαύει κι

άλλους. Δεν υπάρχει τρόπος και τόπος ν' αναπαύη την ανθρώπινη φύση βαθύτερα, πιο αληθινά και θεανθρώπινα, από το σταύρωμα και το ύψος του σταυρού της συγγνώμης. Δεν βρίσκεται μεγαλύτερη παρηγοριά απ' αυτήν την οδύνη.

Τότε ο πιστός δεν υποστηρίζει ένα κομμάτι, δεν μπορεί να ζήση στην κόλαση του επί μέρους, του μισού ή του μίσους. Δεν μπορεί να ιδή τον άλλον να υποφέρη. Αγκαλιάζει το όλο. Σταυρώνεται για όλα. Είναι ήρεμος. Γνωρίζει ότι «τίποτε δεν θα χάση απ' όσα αφήσει, συγχωρώντας για τον Κύριο. Γιατί στον ίδιο καιρό θα έρθουν πολλαπλάσια» (άγιος Μάρκος ο ασκητής).

Έχει μπροστά του την εικόνα της Σταυρώσεως του Κυρίου, που δεν φανερώνει τον πόνο κάποιου που υποφέρει απ' τις πληγές των καρφιών Του, αλλ' απ' τη γαλήνη του Βασιλέως της Δόξης, που αναπαύεται στην κατάπαυση της αγάπης και βρίσκεται καθηλωμένος στον Σταυρό για να υπογράψη αιμάτινα για χάρη του κόσμου το συμβόλαιο της συγγνώμης…

Οι υπόλοιποι, όσοι τυφλωμένοι απ' τα πάθη τους δεν μπορούν να γευτούν τους εύχυμους καρπούς της συγγνώμης, αμπαρώνουν την πόρτα της ψυχής για να μη μπη κι άνθηση η αναστημένη Αγάπη. Και συγχρόνως σφραγίζουν τα πορτοπαράθυρα του λογικού για να μη βγη από μέσα τους το μίσος… Και φτιάχνουν βόμβες και υπερηχητικούς πυραύλους ακριβείας, ικανούς να πλήξουν αδελφούς τους Ουκρανούς κι ας είναι όμαιμοι αδελφοί τους κι αδελφοί στην πίστη του Ναζωραίου…

Το Πάθος του Θεανθρώπου στεφανώνεται από τη συγγνώμη κι η Ανάσταση είναι σημαδεμένη απ' την Αγάπη. Συγγνώμη λοιπόν στις ώρες της οδύνης. Αγάπη στον χρόνο του θριάμβου. «Πάτερ άφες αυτοίς», στις ώρες της δοκιμασίας μας. Και «Συγχωρήσωμεν πάντα τη Αναστάσει», στις ώρες του θριάμβου μας!

Η όντως Συγγνώμη, αδελφοί, εκ του Τάφου Ανέστη!

Δηλαδή, Χριστός Ανέστη! Ναί, Αληθώς Ανέστη!

Άγιον Πάσχα 2022

Με αναστάσιμους πατρικούς ασπασμούς

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

†Ὁ Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὄρους καί Ἀρδαμερίου

ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ